

Haridus- ja Teadusministeerium

Hille Ilves

Riigikoolide projektijuht

hille.ilves@hm.ee

Koosolekul olnute nimel

Kristel Kütt

kuttkristel@gmail.com

Ühised ettepanekud

01.12.2023

Edastame ettepanekud seoses 28.11.2023 Kiviõli I Keskkoolis toimunud Kogukonnakohviku raames tehtud Hille Ilvese ülevaatele, mis sisaldas kooli(haridus) võrgu korrastamist.

Täna kuuluvad riigikoolide perre alates 01.09.2023 Kiviõli I Keskkool, Lüganuse Kool ja Kiviõli Vene Kool. Täna on riigil kavas nende kolme kooli baasil läbi viia koolivõrgu korrastamine, seega puudutab see kõiki kolme kooli.

Kiviõli I Keskkoolis toimunud arutelul tekkisid mõned ettepanekud kuidas antud reformi läbi viia.

1. Üleminekul eestikeelsele õppele tuleb arvestada Ida-Virumaa eripäraga ning lähendada koolidele individuaalselt.

2. Kuna Kiviõli Vene Koolis ei avata 2024/25 õppeaastal 1. klassi, on tänaseks alustanud Kiviõli I Keskkoolis eelkoolis käimist 52 last. Nendest 32 last on eesti keelest erineva emakeelega ning tulevad Kiviõli lasteaed Kannike. Kiviõli I Keskkool on valmis vastu võtma 1. septembrist 2024 aastal kõik need lapsed, seejuures näeme vajadust kuni 4 klassikomplekti avamiseks. On oluline tagada nii eesti keelt kõnelevale lapsele kui ka mitte eesti keelt kõnelevale lapsele võimetekohane õpe. Kiviõli lasteaia venekeelsest rühmast tulevatele lastele

tuleb planeerida erimetoodikaga õpe, kus rõhk keele õppel. Kooli tulevate laste seas on ka Rajaleidja otsusega erivajadusega lapsi, mis omakorda tingib vajaduse täiendava tugipersonali järgi. Täna pole konkurssite käigus Kiviõli I Keskkooli eripedagoogi ega logopeedi leitud. Vajadus tugipersonali järgi aina kasvab.

3. Leiame, et 2024/25 õppeaastal saab Kiviõli Vene Koolis alustav 4. klass minna üle eestikeelsele õppele ka Kiviõli Vene Koolis, kus on olemas ruumid ja õpetajad. Kuna üle Eesti toimub eestikeelsele õppele üleminek just vene koolides, siis samamoodi saab seda korraldada ka Kiviõli Vene Koolis. Mõistame, et on vaja koolivõrku korrastada ja viia edukalt läbi koolide liitmine Lüganuse vallas, selleks tuleks anda mõistlik ettevalmistuse aeg, et tagada nii õpetajatele kui õpilastele võimalikult head tingimused, luua hea füüsiline ja vaimne keskkond, et kõigi heaolu ja rahulolu oleks tagatud.

Tänase seisuga on Kiviõli I Keskkooli õpilastest järgmisel aastal 4. klassis 27 õpilast, kellest 12 ehk 44% on vene emakeelega (nende hulgas on 3 ukrainlast) ja 4 erivajadusega õpilast. Vene Kooli 4. klassi õpilaste toomine Kiviõli I Keskkooli tekitab olukorra, kus vene keelt kõnelevate laste arv suureneb märkimisväärselt ja selle tulemusena jäävad eesti keelt kõnelevad lapsed vähemusse. Lisaks tunneme mure Kiviõli Vene Kooli 4. klassi õpilaste pärast, kes on pandud väga keerulisse olukorda, kus korraga tuleb nii uues keele- ja kultuuriruumis hakkama saada. Lisaks tuleb arvestada nende ealist arengufaasi, tegu on eelpuberteetidega, kus nii vaimses kui füüsilises arengus on toimumas suured muutused ja toimetulek oma tunnete mõtetega on omaette väljakutse.

Meie ettepanek on, et Kiviõli I Keskkooli võetakse vastu vaid 1. klassid ja kõik 4. klassid, kes lähevad üle eestikeelsele õppele, õpivad eesti keeles Kiviõli Vene Koolis. Siis toimuks üleminek sujuvamalt, oleks hoitud nii eestikeelsete kui ka venekeelsete perede heaolu. Peame siiski silmas pidama, et keskmes peab olema õpilaste heaolu ja õpirõõm.

4. Peame õigeks, et kui Kiviõli I Keskkooli gümnaasiumiosa peab üldse sulgema, siis viisil, et 1. septembril 2024 aastal 10. klassi vastuvõttu ei toimu, kuid tänased 10. ja 11. klassi õpilased saavad lõpetada oma õpingud siin koolis oma õppekava järgi nii nagu vestluses õpilastega neile ka lubati. Kui tänased 11. klassi õpilased peavad vahetama kooli viimasel gümnaasiumi aastal, tekitab lisaks kooliastme lõpetamisega veel lisapingeid ja ärevust kõik muu, mis kaasneb koolivahetusega - harjumine uue koolikultuuri, õpetajate nõudmistega ja käekirjaga, sotsiaalsete suhetega. Leiame, et peame toetama oma noori ning hoidma keskmes õpilaste huve ja heaolu.

Meie ettepanek on korraldada kohtumine 11. detsembrist 2023, kus osalevad kõik 9. – 11. klassi õpilased ja Kiviõli I Keskkooli lapsevanemad.

5. Leiame, et kaaluda tuleb Kiviõli Vene Kooli osaline konserveerimine ja tagada õpperuumid selles osas, kus õpilased saavad õpinguid jätkata. Hetkel on KIK-s 347 õpilast, nendest 130 ehk 37% on eesti keelest erineva kodukeelega. Kiviõli Vene Koolis õpib täna ca 200 õpilast. Vene Koolist õpilaste kiire üle toomine Kiviõli I Keskkooli tekitab olukorra, kus Kiviõli I Keskkooli keelekeskkond muutub valdavalt venekeelseks. Hetkel tuuakse välja KIK-i tugevusena, et saame pakkuda eesti keele ja kultuuri keskkonda, kuid seoses koolivõrgu korrastamisega Lüganuse vallas, on võimalus, et keele- ja kultuuriruum koolis muutub.

Meie ettepanek on läbi viia enne muudatuste tegemist ka mõjude analüüs ning kindlasti soovime ka uuringuid, et hinnata, kas valitud strateegiaga on jõutud soovitud eesmärgini, ning millist sotsiaalset mõju antud reform toob kaasa meie piirkonnas.

6. Näeme antud olukorra sobivaks lahendamise viisiks rajada Kiviõlisse lähima 5 aasta jooksul kaasaegne koolimaja, kus õpiksid Kiviõli I Keskkooli ja Kiviõli Vene Kooli õpilased, kelle keeletase on arenenud ning kahe erineva emakeelega õpilaste kokku toomine ühisesse koolimajja laabub sujuvamalt kõikidele osapooltele. Uue koolimaja loomine annab võimaluse luua ühisosa kergemini ning ennetada erinevaid pingeid.

7. Palume vastust küsimusele. Mitme lapsega avatakse Lüganuse koolis 1. klass?

9. Soovime järgmist kohtumist riigiesindajaga 11. detsembrist, et uuesti teemat arutada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalset/

koosolekul osalenud ja ettepanekuid teinud isikute nimel

Kristel Kütt